

Iz ornitološke beležnice From the ornithological notebook

VELIKA BOBNARICA *Botaurus stellaris*
GREAT BITTERN - On 26th November 1994 at
Ptujsko jezero

Mnoga velika trstišča in rogozišča so ljudje zaradi zgrešene miselnosti uničili. S takšnimi posegi so tudi za vedno pregnali številne vrste, ki takšna trstišča potrebujejo kot svoj primarni habitat. Med te vrste zanesljivo sodi tudi velika bobnarica, ki jo pri nas žal videvamo večinoma le še kot preletno ptico.

Veliko bobnarico *Botaurus stellaris* sem opazoval na stari strugi Drave pri Loki 7. 5. 1994, kjer sem jo splašil iz vrbovja ob prodišču. *Damijan Denac, Pintarjeva 14, 62000 Maribor*

BELA ŠTORKLJA *Ciconia ciconia*
WHITE STORK - One wintering on 25th January 1995 at Formin, two on 2nd December 1994 at Tržec

Še pred nekaj leti smo se čudili ornitologom iz avstrijske Stajerske, kako pri njih prezimujejo bele štoklje. Dne 25. 1. 1995 sem med popoldanskim sprehodom pri zaselku Trnje pri Forminu končno videl »pravo« pri nas prezimujočo odraslo belo štokljo. Prvi hip sem pomislil, da na edinem travniku sredi njiv stoji maketa. Delovala je neprepričljivo, podobno ko tista maketa štoklje v Veliki Nedelji, neokusno postavljena pred neko hišo. Štoklja se je na kopnem travniku prehranjevala in verjetno lovila male sesalce. Pri tem je v sunkih močnejšega vetra tudi dvakrat kratko poletela, saj jo je preganjal pes. Ta opazovalni podatek pa letošnjo zimo ni osamljen. Dne 2. 12. 1994 sta se dve (2) štoklji zadržali v Tržcu pri Ptujju. Po pripovedovanju domačina, gospoda Jožeta Smigoca, pa sta tukaj bili že nekaj dni (F. Bračko, ustno). Po opazovanju vsaj delno udomačene štoklje, ki je pri Ptujjskih toplicah prezimovala v zimah med letoma 1991–1993, poleti pa se je sprehajala med kopalci ter tako postala lokalna posebnost (podatek je zabeležen tudi v Zimskem ornitološkem atlasu Slovenije), je to mogoče drugo zimsko opazovanje te vrste. Bogve, če ni to znamenje slabše rodnosti. *Borut Štumberger, 62282 Cirkulane 41*

LABOD PEVEC *Cygnus cygnus*
WHOOPEER SWAN - Two on 28th January on
Drava river at Ptuj

Dne 28. 1. 1995 je med vremenskimi frontami, ki so drvele čez Slovenijo, nastopilo kratko zatišje lepega vremena. S kolegom Šorgom sva se namenila ves dan opazovati prelete vodnih ptic nad Dravo pri ptujskem železniškem mostu (redni mesečni monitoring). Dan je bil zjutraj jasen (na vzhodu viden ozek pas oblačnosti je kmalu izginil), ob 8.30 so se začeli iz zahodne smeri počasi pomikati oblaki in med 11.05 do 13.15 uro pooblačili nebo, dokler ni ponovno posijalo sonce in se je popolnoma razjasnilo. Ob 15.46 uri je nebo pokrila nova oblačnost z zahoda, nakar se je ob 17.45 uri zjasnilo. Zmerni zahodni veter je pričel pihati ob 10.35 uri in se ob 16.43 uri umiril. Nasploh bi lahko rekli, da je bil dan razmeroma topel, prijeten za zimsko opazovanje. Sedaj opisano se je zgodilo med jutranjim svitom in trenutkom, ko je pričel pihati veter – nič drugega ta dan ni bilo tako pomembno. Dan se je pričel kot običajno: ob 6.49 uri je iz prenočišča pri perutninski klavnici čez reko priletelo 1.500 poljskih vran *Corvus frugilegus*, pomešanih med kavke *Corvus monedula*. 208 kormoranov *Phalacrocorax carbo* je do 6.59 ure že odletelo po Dravi navzgor, 258 turških grlic *Streptopelia decaocto* pa je med 7.18 in 8.10 uro prek mesta odletelo na »krmišče« k silosom Perutnine Ptuj. Nenedoma sva bila z Andrejem priča izrednemu naravnemu dogajanju: med 7.27 in 8.12 naju je iz SV proti JZ smeri preletelo najmanj 23.000 pinož *Fringilla monifringila*. Jate (100, 1.000 in 2.000 osebkov) so se le bolj malo oglašale, vlak 20.000 pinož, ki je segal od obzorja do naju, pa je vozil še bolj nemo (mogoče je, da so bili v teh jatah še drugi fringilidi). Ob 7.57 sta po Dravi navzdol priletela dva laboda pevca *Cygnus cygnus*, odeta v blago jutranjo sivino z izredno iztegnjenimi vratovi in seveda brez grb na kljunu. Ne da bi pristala, sta nadaljevala svojo pot prek jezera po Dravi navzdol. Odrasel osebek je bil svetlejši od dokaj svetlega sopotnika, verjetno mladostnega osebkov. Od 8.41 pa vse do 9.33 so naju dokončno iz tira spravile gosi, ki so v 15 klinih letele ravno v nasprotni smeri kot pinože (vse druge vodne ptice so letele proti jugovzhodu!). Jate so v povprečju štejele do sto osebkov in kar nekaj jih je letelo tik nad nama. Posamezne gosi, še posebej tiste, ki so letele bolj proti Halozam, sva spremljala več kot 10 minut, da so, tako kot so se pojavljale, izginjale